deVolkskrant

Voorpagina Nieuws & Achtergrond Columns & Opinie Uitgelicht Weten

NIEUWS

Rapport: minstens 22 zorgaanbieders in Twente betrokken bij criminaliteit

Minstens 22 zorgaanbieders uit de regio Twente waren in de periode 2017-2019 betrokken bij misdrijven zoals wiethandel, fraude, witwassen en de uitbuiting van kwetsbare cliënten. Dat blijkt uit een vrijdag verschenen onderzoek van Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) en het RIEC Oost-Nederland.

Elsbeth Stoker 16 januari 2021, 13:36

15 van de 22 onderzochte zorgorganisaties worden in verband gebracht met hennepteelt. Beeld Marcel van den Bergh / de Volkskrant

Het is voor het eerst dat de verwevenheid tussen zorgaanbieders en criminaliteit in één specifieke regio in kaart zijn gebracht, aldus het IKZ. En, stelt de woordvoerder, 'de resultaten zijn zorgelijk. We hopen echt dat er meer aandacht komt voor dit probleem.'

Hoewel er geen landelijk beeld bestaat van deze problematiek, is het volgens het rapport aannemelijk dat elders in het land de problemen vergelijkbaar zijn. Wat het CDA betreft moet er daarom snel een landelijk onderzoek komen. 'In Twente gesignaleerd, maar zal elders ook voorkomen. Landelijk onderzoek is noodzakelijk. Zal het agenderen', twitterde Tweede Kamerlid Madeleine van Toorenburg.

Uit het vrijdag verschenen onderzoek *Verwevenheid criminaliteit en zorg* blijkt dat de Twentse kwetsbare cliënten niet de zorg ontvingen die ze nodig hadden. Sommige zorgaanbieders zetten hen zelfs in voor criminele activiteiten. Cliënten zouden zijn bedreigd en gechanteerd.

Dat criminelen de zorgmarkt een aantrekkelijk verdienmodel vinden, was al langer bekend. In 2018 signaleerde de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in dat de georganiseerde misdaad zich in toenemende mate richt op de lucratieve zorgfraude met

het persoonsgebonden budget. Aanleiding destijds was een zaak in Bergen op Zoom waar een malafide zorgaanbieder onder het mom van dagbesteding kwetsbare cliënten in een hennepplantage planten liet toppen.

Niet uitputtend

Om inzicht te krijgen in de omvang van het probleem in Twente, interviewde het IKZ en het RIEC Oost-Nederland onder anderen betrokkenen. 'We hebben gekozen voor deze regio omdat men in Twente al vrij veel aandacht heeft voor dit probleem', zegt de woordvoerder. 'Bij andere regio's is men er nu nog minder alert op.'

In totaal werd er bij minstens 22 zorgaanbieders een link geconstateerd met criminele activiteiten, al heeft dit in de meeste gevallen niet geleid tot een strafrechtelijke vervolging. Uit het onderzoek blijkt dat in het merendeel van de gevallen wel is ingegrepen, bijvoorbeeld doordat de gemeente het contract heeft ontbonden. Volgens het rapport is dat aantal van 22 'niet uitputtend', 'de verwachting is dat het aantal zorgaanbieders in Twente waarbij verwevenheid is tussen zorg en criminaliteit, hoger ligt'.

Het ging om organisaties die zorg in natura aanbieden, maar ook werken met cliënten met een persoonsgebonden budget. 'Vaak ging het om zorgvormen, zoals begeleiding, die samengaan met een wooncomponent, waardoor cliënten voor hun woonruimte afhankelijk zijn van de zorgaanbieder', schrijven de onderzoekers. Cliënten waren veelal kwetsbare jongeren of ouderen. Op basis van de gesprekken concluderen de onderzoekers dat de malafide zorgverleners 'personen zijn die al crimineel actief zijn en daarna ook in de zorg actief worden. Op voorhand is het waarschijnlijk

niet de intentie om goede zorg te verlenen vanuit het belang van de cliënt.'

Volgens de onderzoekers is de drempel om toe te treden tot de zorgmarkt laag, net als de kans om te worden gepakt. 'Het wordt vooral gezien als eenvoudige extra inkomstenbron naast de inkomsten uit de drugscriminaliteit.' Uit het rapport blijkt dat 15 van de 22 onderzochte zorgorganisaties in verband worden gebracht met hennepteelt. Zo zijn er in drie gevallen hennepkwekerijen aangetroffen op de zorglocatie, in vier gevallen in de woning van de eigenaar en in één geval in de woning van de cliënt. Drie zorgaanbieders zouden hun cliënten hebben ingezet voor het knippen van hennep.

De onderzoekers pleiten onder meer voor een betere screening van de zorgaanbieders en voor een betere uitwisseling van informatie tussen de betrokken instanties. 'Betrokken partijen moeten alerter worden, en meer aandacht hebben voor eventueel misbruik van zorggelden', zegt de woordvoerder van het IKZ. 'Bovendien zouden organisaties zoals gemeenten, UWV, politie en de inspectie veel beter moeten samenwerken. Al realiseren we ons dat het uitwisselen van gegevens wegens wet- en regelgeving soms best lastig of niet mogelijk is.'

Nog even dit...

In tijden van corona en complottheorieën is het belangrijker dan ooit om geïnformeerd te worden door een kwalitatieve nieuwsbron. De Volkskrant is zo'n bron; een gezaghebbend no-nonsens nieuwsplatform dat enerzijds de waarheid voorhoudt en anderzijds mensen bij elkaar brengt. Niemand anders dan wij zelf bepaalt de agenda van onze redactie en wij zullen nooit buigen voor druk van buitenaf. Deze onafhankelijkheid maakt dat wij als geen ander in staat zijn voor u te achterhalen hoe de zaken echt in elkaar steken.

U leest de Volkskrant al voor 2,- per week.